

VÂNĂTORI,

CULEGĂTORI,

PĂRINȚI

Traducere
din limba engleză de
Andreea Lutic

**CE NE POT ÎNVĂȚA CULTURILE STRĂVECHI
DESPRE ARTA UITATĂ DE A CREȘTE COPII
FERICIȚI ȘI COOPERANȚI**

MICHAEELEN DOUCLEFF

ILUSTRĂȚII DE
ELLA TRUJILLO

Lifestyle

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DOUCLEFF, MICHAEELEN

**Vânători, culegători, părinți : ce ne pot învăța
culturile străvechi despre arta uitată de a crește
copii fericiți și cooperanți** / dr. Michaeleen Doucleff ;
il. de Ella Trujillo ; trad. din lb. engleză de Andreea Lutic. -
București : Lifestyle Publishing, 2022

Conține bibliografie
ISBN 978-606-789-316-8

I. Trujillo, Ella (il.)
II. Lutic, Andreea (trad.)

159.9

Titlul original: *Hunt, Gather, Parent*
Autor: Michaeleen Doucleff

Copyright © 2021 by Michaeleen Doucleff
All rights reserved.

Copyright © Lifestyle Publishing, 2022
pentru prezenta ediție
Lifestyle Publishing face parte
din Grupul Editorial Trei

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ;
Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.lifestylepublishing.ro

ISBN 978-606-789-316-8

▲ EDITORI: Silviu Dragomir, Magdalena Mărculescu

▲ DIRECTOR: Crina Drăghici

▲ REDACTARE: Ana-Maria Tamaș

▲ DESIGN: Alexe Popescu

▲ DIRECTOR PRODUCȚIE: Cristian Claudiu Coban

▲ DTP: Dan Crăciun

▲ CORECTURĂ: Oana Apostolescu, Irina Mușătoiu

C U P R I N S

Prolog-----9

PARTEA I

În Vestul sălbatic

Capitolul 1: Cei mai ciudați părinți din lume ----- 27

Capitolul 2: Cum a luat naștere stilul de educație actual -----49

PARTEA A II-A

METODA MAYAȘĂ

Capitolul 3: Cei mai cooperanți copii din lume----- 75

Capitolul 4: Cum îi învățăm pe copii să se ocupe în mod voluntar de treburile casnice ----- 83

Capitolul 5: Cum să creștem copii flexibili și cooperanți----- 110

Introducere în Metoda ANAM. Un mod mai bun de a fi împreună----- 139

Capitolul 6: Cum îi motivăm pe copii: există o metodă mai bună decât laudele? ----- 153

PARTEA A III-A

Inteligența emoțională la inuiți

Capitolul 7: Oamenii care nu sunt niciodată furioși ---- 179

Capitolul 8: Cum îi învățăm pe copii să-și controleze furia -----196

Capitolul 9: Cum să nu ne mai înfuriem pe copiii noștri----- 204

ANAM 2: Încurajați, nu impuneți-----	218
Capitolul 10: Prezentarea instrumentelor educaționale-----	225
Capitolul 11: Instrumente pentru modelarea comportamentului: poveștile -----	274
Capitolul 12: Instrumente pentru modelarea comportamentului: drame-----	291

PARTEA A IV-A

Viața în tribul Hadzabe

Capitolul 13: Cum își creșteau strămoșii noștri copiii? --	311
Capitolul 14: Cei mai încrezători copii din lume -----	324
ANAM 3: Un străvechi antidot al anxietății și stresului -----	335
Capitolul 15: Un străvechi antidot al depresiei-----	367

PARTEA A V-A

Educația occidentală

O nouă paradigmă pentru părinții occidentali-----	391
Capitolul 16: Somnul -----	398

Epilog -----	409
Mulțumiri -----	413
Note -----	415

Prolog

Imi amintesc momentul în care m-am simțit o mamă total incapabilă.

Era ora cinci a unei dimineți friguroase dintr-un decembrie. Zăceam în pat, îmbrăcată în același pulover pe care-l purtasem și în ziua precedentă. Nu mă mai spălasem pe cap de câteva zile.

Afară, cerul era încă negru-albăstrui, iar felinarele de pe stradă aruncau o lumină gălbuie. Înăuntru domnea o liniște neobișnuită. Îl auzeam doar pe Mango, câinele nostru ciobănesc-german, respirând sub pat. Toți dormeau, cu excepția mea. Eram cât se poate de trează.

Mă pregăteam de luptă. Repetam în minte cum să abordez următoarea întâlnire cu dușmanul. Ce să fac când avea să mă atace din nou? Să dea cu piciorul în mine? Sau să mă muște?

Mi se pare oribil să-mi numesc fiica „dușman“. Doamne, o iubesc de nu mai pot. Și, în multe privințe,

este un copil extraordinar. E isteță foc, are un curaj nebun și e foarte puternică, fizic și mental. Când cade la locul de joacă, se ridică imediat. Nu se vaită, nu face scandal.

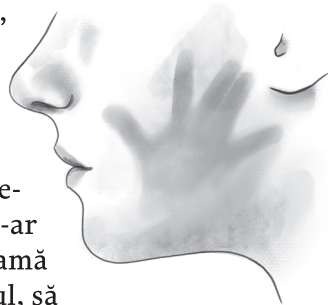
Iar cât privește parfumul ei... Îmi place la nebunie cum miroase, mai ales în creștetul capului. Când sunt plecată în interes de serviciu, cel mai mult mi-e dor de mirosul ei — un amestec de miere, crini și pământ umed.

Parfumul acela dulce e fermecător și înșelător în același timp. În sufletul lui Rosy arde un foc aprig. Focul acela o face să-și croiască drumul prin lume cu hotărâre, mânată de un scop. După cum spune o prietenă de-a mea, este o „distrugătoare de lumi“.

Când era bebeluș, Rosy plângea foarte mult. Plângea ore întregi în fiecare seară. „Când nu mănâncă sau doarme, plânge“, i-a spus soțul meu pediatrei, pe un ton panicat. Doctorița a dat din umeri. „E bebeluș, ce să-i faci“, i-a răspuns.

Când Rosy avea trei ani, plânsetele ajunseseră să fie crize de furie și ploaie de lovituri. Când făcea o criză și o luam în brațe, își luase obiceiul să mă lovească peste față. În unele dimineți, plecam de acasă cu o urmă roșie pe obraz. Doamne, ce rău mă simțeam!

În dimineața aceea liniștită de decembrie, stând în pat, mi-am permis să recunosc un adevăr dureros. Între mine și Rosy se ridicase un zid. Începuse să-mi fie groază de momentele petrecute împreună, de ceea ce s-ar fi putut întâmpla: mi-era teamă să nu-mi pierd (iar) cumpătul, să nu plângă (iar) Rosy, să nu facă (iar) ceva care

să înrăutățească situația. Și ca urmare, mă temeam că eu și Rosy eram pe cale să ne dușmănim.

Am crescut într-o familie plină de furie. Principalele mijloace de comunicare între mine, părinții mei și ceilalți trei copii erau țipetele, ușile trântite și chiar pantofii zburători. Așadar, când Rosy a început să aibă crize de furie, am reacționat așa cum mă trataseră părinții mei, cu un amestec de furie, severitate și, uneori, vorbe grele, menite să trezească frica. Însă această reacție nu făcea decât să toarne gaz pe foc: Rosy își arcuia spatele, scotea un țipăt sinistru și se prăbușea pe jos. În plus, voiam să procedez mai înțelept decât părinții mei. Voiam ca Rosy să crească într-un mediu tihnit și s-o învăț niște metode de comunicare mai constructive decât aruncatul cu obiecte în capetele celorlalți.

Prin urmare, m-am consultat cu domnul Google și am decis că „metoda optimă“ de a potoli crizele de nervi ale lui Rosy era să adopt „o atitudine autoritară“. Din câte îmi dădeam seama, a fi autoritară însemna să fiu în același timp „fermă și bună“. Prin urmare, am făcut tot ce mi-a stat în putință ca să mă port în acest fel. Dar nu mi-a mers, fiindcă atitudinea autoritară n-a avut niciodată rezultatele dorite. Rosy își dădea seama că eram încă supărată, așa că ne blocam în același cerc vicios. Furia mea o făcea să fie și mai agresivă, iar eu mă înfuriam și mai tare. În cele din urmă, crizele de nervi ale lui Rosy au ajuns să semene cu niște explozii atomice. Mușca, dădea din mâini în mod necontrolat și începea să alerge prin casă, răsturnând mobila.

Chiar și sarcinile cele mai simple — cum ar fi pregătirea pentru mersul la grădiniță, dimineața — se transformaseră într-o adevărată bătălie.

— Vrei, te rog, să-ți pui pantofii? o imploram pe Rosy pentru a cincea oară.

— Nu! urla ea, după care începea să-și scoată rochia și chiloțelii.

Într-o dimineață m-am simțit atât de rău, încât am îngenuncheat lângă chiuveta din bucătărie și am scos un țipăt surd în dulapul de dedesubt. *De ce e atât de complicat? De ce nu mă ascultă? Unde greșesc?*

Sincer vorbind, habar n-aveam cum să mă port cu Rosy. Nu știam cum să-i potolesc crizele de furie și cu atât mai puțin cum s-o învăț să devină un om cumsecade — binevoitoare, amabilă și preocupată de ceilalți.

Adevărul este că nu știam cum să fiu o mamă bună. Nu mi se mai întâmplase niciodată să dau chix atât de rău la ceva la care voiam să mă pricep. Între aptitudinile mele reale și nivelul la care îmi doream să fiu exista o prăpastie ce părea de netrecut.

Așa că zăceam în pat, în primele ore ale dimineții, așteptând cu groază momentul în care avea să se trezească fiica mea — copilul adorat după care tânjisem atâția ani. Încercam să găsesc o cale de a mă conecta cu ființa mitică, ce se comporta, adesea, ca o maniacă turbată, căutând o cale de a ieși din încurcătura în care intrasem.

Mă simțeam pierdută. Obosită. Deznădăjduită. Iar în viitor nu părea să mă aștepte nimic bun: Rosy și cu mine urma să ne războim tot timpul, cu diferența că ea avea să devină mai înaltă și mai puternică.

Dar nu s-a întâmplat așa, iar cartea de față povestește cum s-a produs această schimbare neașteptată, care ne-a transformat viața. A început cu o călătorie în Mexic, unde am avut o experiență revelatoare ce m-a determinat să pornesc în noi călătorii, în diverse colțuri ale lumii, având-o de fiecare dată pe Rosy drept parteneră de drum. În acest răstimp am cunoscut mame și tați extraordinari, care m-au învățat cu

generozitate o serie de lucruri incredibile despre educația copiilor. Aceste femei și acești bărbați nu mi-au arătat doar cum să domolesc crizele de furie ale lui Rosy; m-au învățat un mod de a comunica care nu presupune țipete, cicăleli sau pedepse, care contribuie la creșterea încrederii în sine a copilului, în loc să ducă la tensiuni și conflicte cu părinții. Și, poate cel mai important, am aflat cum s-o învăț pe Rosy să fie bună și generoasă cu mine, cu familia și cu prietenii ei. Acest lucru a fost posibil, printre altele, fiindcă acei părinți mi-au arătat *mie* cum să fiu bună și afectuoasă cu fiica mea într-un mod cu totul nou.

După cum mi-a spus mama inuită Elizabeth Tegumiar în ultima zi petrecută pe meleagurile arctice:

— Cred că acum știi mai bine cum să te porți cu ea.

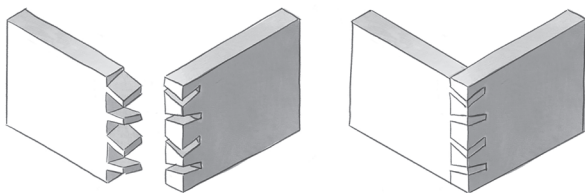
Da, așa este.

Educația copiilor este un lucru extrem de personal. Detaliile variază nu doar de la o cultură la alta, ci și de la o comunitate la alta sau chiar de la o familie la alta. Cu toate acestea, dacă veți călători astăzi prin lume, veți observa un laitmotiv prezent în marea majoritate a culturilor. Din tundra arctică și pădurile tropicale din Yucatán până în savanele din Tanzania și zonele muntoase din Filipine, veți întâlni același mod de a interacționa cu copiii. Acest lucru este valabil mai ales în cazul comunităților care cresc copii deosebit de binevoitori și cooperanți — copii care se trezesc dimineața și se apucă imediat să spele vasele, copii care *vor* să-și împartă bomboanele cu frații și surorile lor.

Acest stil universal de *parenting* se bazează pe patru aspecte fundamentale, care astăzi se întâlnesc în unele zone din Europa și, nu cu mult timp în urmă, erau larg răspândite în Statele Unite. Rolul cărții de față este să

vă ajute să înțelegeți cum funcționează aceste aspecte și cum să le puneți în aplicare în propria dumneavoastră familie, pentru a vă face viața mai ușoară.

Dat fiind gradul său de răspândire pe glob și în comunitățile de vânători-culegători, acest stil de *parenting* are, probabil, o vechime de câteva zeci de mii sau poate chiar o sută de mii de ani. Biologii pot demonstra cu argumente convingătoare că relația părinte-copil a evoluat pentru a funcționa astfel. Iar când vedeți acest stil în acțiune — indiferent dacă preparați *tortilla* într-un sat din America Centrală sau pescuiți în Oceanul Arctic — aveți sentimentul coplesitor că „într-adevăr, așa trebuie procedat“. Copilul și părintele formează un tot unitar, precum îmbinările *Nejire kumi tsuji* din tâmplăria tradițională japoneză. Este de-a dreptul extraordinar.

Nu voi uita niciodată când am asistat prima oară la așa ceva. Efectiv am simțit că mi se schimbă întreaga perspectivă.

Pe vremea aceea, lucram de șase ani ca reporter la NPR. Înainte, fusesem timp de șapte ani chimistă, absolventă a Universității Berkeley. Prin urmare, în munca mea de reporter, mă ocupam în principal de domeniul medical — boli infecțioase, vaccinuri și sănătatea copiilor. În cea mai mare parte din timp, scriam

articole de la biroul meu din San Francisco. Dar uneori NPR mă trimitea în câte un colț îndepărtat al lumii ca să transmit un reportaj despre vreo boală exotică. Am fost în Liberia în perioada de vârf a epidemiei de Ebola, am scotocit prin permafrostul arctic după virusuri gripale în curs de dezghețare și am stat într-o peșteră cu lilieci din Borneo în timp ce un vânător de virusuri mă avertiza în legătură cu o viitoare pandemie cauzată de un coronavirus (asta se întâmpla în toamna anului 2017).

După ce în viața noastră a apărut Rosy, aceste călătorii au căpătat o nouă semnificație. Am început să observ cu atenție mamele și tații de pe glob — nu ca reporter sau om de știință, ci ca un părinte istovit, care caută cu disperare un strop de înțelepciune cât privește educația copiilor. M-am gândit că *trebuie să existe o metodă mai bună decât cea folosită de mine. Fără doar și poate, există o altă cale.*

Trebuie să existe o metodă mai bună decât cea folosită de mine. Fără doar și poate, există o altă cale.

Apoi, în timpul unei călătorii în Yucatán, am descoperit-o. Am asistat personal, îndeaproape, la metoda universală de *parenting*. A fost o experiență care m-a impresionat profund. După ce m-am întors acasă, cariera mea a căpătat o direcție complet nouă. În loc să studiez virusuri și biochimie, voiam să învăț cât mai mult posibil despre interacțiunea cu omuleții — să-mi însușesc această metodă incredibil de blândă și afectuoasă de a crește copii buni și independenți.

*

Dacă țineți în mână această carte, vreau în primul rând să vă mulțumesc. Vă mulțumesc pentru atenția și timpul dumneavoastră. Știu cât de valoroase sunt acestea pentru părinți. Cu sprijinul unei echipe fantastice, am muncit din greu pentru a vă oferi informații prețioase, atât dumneavoastră, cât și familiei.

În al doilea rând, e posibil să vă simțiți cum ne simțeam eu și soțul meu: doream cu disperare niște sfaturi și niște instrumente mai bune. Poate că ați citit deja câteva cărți și, asemenea unui cercetător, ați încercat mai multe metode cu copiii voștri. Poate că la început v-ați entuziasmat fiindcă experimentul părea promițător, dar peste câteva zile v-ați simțit complet stors deoarece, din păcate, experimentul a dat greș. Eu am trecut de nenumărate ori prin acest ciclu frustrant în primii doi ani și jumătate de viață a lui Rosy. Experimentele eșuau unul după altul.

Unul dintre obiectivele acestei cărți este să vă ajut să puneți capăt succesiunii frustrante de eșecuri repetate. Învățând metoda universală de *parenting*, vă veți face o idee despre cum au fost educați copiii timp de zeci de mii de ani, cum sunt făcuți să fie educați. Veți înțelege cum iau naștere comportamentele inadecvate și veți deveni capabili să le smulgeți din rădăcină. Veți învăța un mod de a interacționa cu copiii care a fost testat timp de milenii de mame și tați de pe cele șase continente — o metodă care în prezent nu se găsește în alte cărți de parenting.

Metodele de parenting din ziua de azi au o mare problemă. Marea majoritate a acestora provin din perspectiva euro-americană. Desigur, cartea *Battle Hymn*

of the Tiger Mother de Amy Chua ne-a oferit o prezentare extrem de interesantă a unei metode chineze de a crește copiii reușiți, dar în general ideile contemporane despre parenting se bazează aproape exclusiv pe paradigma occidentală. Prin urmare, părinții americani stau și contemplă peisajul educațional printr-un vizor minuscul. Pe lângă faptul că le blochează accesul la o mare parte din peisajul extrem de captivant (și util), această perspectivă îngustă a avut și consecințe mai profunde: ea constituie unul dintre motivele pentru care este atât de stresant să crești copiii în ziua de azi — și pentru care, în ultimele câteva decenii, copiii și adolescenții din Statele Unite au devenit mai introvertiți, mai anxioși și mai deprimați.

Conform cercetătorilor de la Harvard, circa o treime dintre adolescenți au sau au avut simptome asociate cu o tulburare anxioasă¹. Peste șaiszeci la sută dintre studenți afirmă că simt o anxietate „copleșitoare”², iar așa-zisa generație Z, adică adulții născuți între jumătatea anilor 1990 și începutul anilor 2000, este generația cea mai singuratică din ultimele decenii.³ Cu toate acestea, stilul de educație predominant din SUA se îndreaptă într-o direcție care exacerbează problemele amintite în loc să le reducă. „Părinții au devenit preocupați de control”, spunea psihoterapeuta B. Janet Hibbs în 2019.⁴ „Înainte încurajau autonomia... Dar în prezent ei exercită din ce în ce mai mult control, ceea ce-i face pe copiii lor să fie mai anxioși și, în același timp, mai puțin pregătiți pentru situații imprevizibile.”

Dacă starea „normală” a adolescenților din cultura noastră o constituie anxietatea și singurătatea, poate că e momentul ca părinții să reexamineze ce înseamnă educația „normală”. Dacă vrem cu adevărat să ne înțelegem generații — să ne conectăm în mod autentic cu

copiii noștri — poate că e necesar să ieșim din zona de confort cultural și să stăm de vorbă cu părinți cu care nu vorbim de obicei.

Poate că e momentul să ne lărgim perspectiva îngustă și să vedem cât de frumoasă — și de eficientă — poate fi educația copiilor.

Acesta este un alt obiectiv al cărții de față: să ne ajute să umplem lacunele privitoare la educația copiilor. Vom prezenta mai multe culturi care dețin cantități imense de informații utile: triburi de vânători-culegători și alte culturi indigene cu valori similare. Membrii acestora și-au cizelat abilitățile educaționale pe parcursul a mii de ani. Bunicile și buncii au transmis informații de la o generație la alta, oferindu-le proaspeților părinți un tezaur de instrumente diverse și eficiente. Prin urmare, părinții știu cum să-și determine copiii să se ocupe de treburile casnice fără să le ceară acest lucru în mod expres, cum să-i convingă să coopereze cu frații sau surorile lor în loc să se certe și cum să-i disciplineze fără țipete, certuri sau pedepse. Sunt maștri ai motivației și experți în dezvoltarea funcției executive a copiilor, inclusiv a unor aptitudini precum reziliența, răbdarea și controlul furiei.

Lucrul cel mai frapant este că în multe culturi de vânători-culegători, părinții creează o relație cu copiii total diferită de cea pe care o încurajăm noi în Statele Unite: o relație bazată pe cooperare și nu pe conflict, pe încredere în loc de frică, pe nevoi personalizate în locul unor repere de dezvoltare standard.

Așadar, în timp ce eu o cresc pe Rosy folosind, în esență, un singur instrument — mai exact, un ciocan zgomotos — mulți părinți de pe glob au la dispoziție un set întreg de instrumente specializate, precum șurubelnițe, scripeți și nivele, la care fac apel conform

necesităților. În cele ce urmează, vom învăța cât mai multe detalii despre aceste superinstrumente, inclusiv cum să le folosim la noi acasă.

În acest scop, vom merge direct la sursa informațiilor, adică mamele și tații pe care i-am menționat. Vom vizita trei culturi — maya, hadza și inuită — care excelează în aspecte ale educației copiilor ce se dovedesc problematice pentru cultura occidentală. Mamele din cultura maya sunt maestre în creșterea de copii cooperanți. Ele au creat o formă sofisticată de colaborare ce le permite copiilor dintr-o familie nu doar să se înțeleagă între ei, ci și să muncească împreună.⁵ Părinții din grupul etnic hadza sunt experți mondiali în creșterea de copii încrezători și care știu cum să se automotiveze; anxietatea și depresia întâlnite la copiii din Statele Unite sunt necunoscute în comunitățile hadza.⁶ Iar inuiții au creat o metodă foarte eficientă de a-i învăța pe copii inteligența emoțională, mai ales aspecte precum controlul furiei și respectul față de ceilalți.⁷

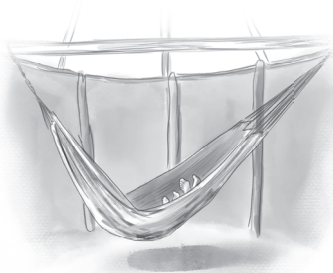
Am dedicat fiecărei culturi câte o secțiune a cărții. În aceste capitole, vom cunoaște mai multe familii și vom afla câte ceva despre programul lor zilnic. Vom vedea cum îi pregătesc părinții pe copii să meargă la școală dimineața, cum îi culcă seara și cum îi motivează să dăruiască, să fie buni cu frații și surorile lor, precum și să-și asume noi responsabilități în propriul ritm.

În plus, le vom da acestor supermame și supertați o provocare, o problemă pe care s-o rezolve chiar sub ochii noștri. Problema este... Rosy.

Da, ați văzut bine.

Pentru a scrie această carte, am pornit într-o călătorie eroică — și nebunească, după cum ar spune unii.

Însoțită de puștoaica mea, am călătorit în trei comunități respectate de pe glob, am locuit cu mai multe familii din aceste comunități și am învățat o mulțime despre modul în care își educă copiii. Rosy și cu mine

am dormit într-un hamac sub luna plină pe meleagurile mayașe, am ajutat un bunic inuit să pescuiască narval în Oceanul Arctic și am învățat să scoatem tuberculi din pământ cu mamele din tribul hadza din Tanzania.

Pe parcursul cărții, vorbesc cu antropologi și specialiști în biologia evoluției care-mi arată că strategiile de parenting prezentate nu sunt specifice doar acestor familii și culturi, fiind larg răspândite în lumea întreagă — atât în prezent, cât și de-a lungul istoriei umane. Discut cu psihologi și neurocercetători pentru a afla ce impact au instrumentele și sugestiile respective asupra dezvoltării și sănătății mintale a copiilor.

În fiecare secțiune, veți găsi metode practice de a pune în aplicare sfaturile prezentate în cazul copiilor voștri. Vă voi sugera cum să folosiți o anumită metodă pentru a vedea dacă rezonază cu copiii voștri și vă voi oferi informații mai detaliate pentru a începe să integrați aceste strategii în viața cotidiană.

Secțiunile practice se bazează atât pe propria mea experiență, cât și pe cea a prietenilor mei din San Francisco care au copii mici.

Călătorind în afara Statelor Unite, vom începe să privim cu alți ochi stilul de parenting occidental. Vom

vedea că, în cultura noastră, deseori facem lucrurile pe dos: ne implicăm prea mult. Nu avem suficientă încredere în copiii noștri. Nu credem în capacitatea lor înnăscută de a ști de ce au nevoie pentru a se dezvolta. Iar în multe cazuri, nu vorbim pe limba lor.

În particular, cultura noastră se focalizează aproape exclusiv asupra unui aspect anume al relației părinte-copil.⁸ Acest aspect este controlul: în ce măsură părintele își controlează copilul și în ce măsură copilul încearcă să-și controleze părintele. Cele mai folosite „stiluri” de educație sunt axate pe control. Părinții „elicopter” își controlează copiii cu strictețe. Pe de altă parte, adepții educației libere exercită un grad minim de control. Credem că fie părintele își controlează copilul, fie copilul își controlează părintele.

Însă această perspectivă asupra educației are o problemă majoră: încurajează lupta de putere, marcată de certuri, țipete și lacrimi. Nimănui nu-i place să fie controlat. Atât copiii, cât și părinții se revoltă împotriva controlului. Prin urmare, atunci când interacțiunea cu copiii noștri se bazează pe control — indiferent dacă părintele își controlează copilul sau invers — creăm o relație de adversitate. Se acumulează tensiuni. Izbucnesc certuri. Luptele pentru putere sunt inevitabile.

Pentru un copilăș de doi-trei ani, care

